

Plan

Munkedals kommuns folkhälsoplan 2021–2023

Dokumentbeskrivning

Typ	Beskrivning
Dokumenttyp:	Handlingsplan
Antaget av:	Kommunstyrelsen
Antagningsdatum:	2020-12-14, § 203
Diarienummer:	KS 2020-322
Gäller till och med:	2023-12-31
Dokumentansvarig:	Folkhälsstrateg
Revisionshistorik:	

Innehållsförteckning

God och jämlik hälsa – ett långsiktigt och viktigt arbete.....	5
Goda uppväxtvillkor.....	6
Goda levnadsvanor	7

”SKAPA SAMHÄLLELIGA
FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR EN
GOD HÄLSA PÅ LIKA VILLKOR
FÖR HELA BEFOLKNINGEN.”

Det övergripande nationella målet
för folkhälsoarbetet i Sverige.

God och jämlik hälsa – ett långsiktigt och viktigt arbete

HÄLSA ÄR EN RESURS I VARDAGEN

Hälsa skapas där människor tillbringar sitt vardagsliv, där de utbildas, arbetar, leker och lever.

FOLKHÄLSA ÄR ETT MÅL FÖR SAMHÄLLET

Folkhälsa handlar om befolkningens hälsoläge, hälsans utveckling och fördelningen av hälsa mellan olika grupper i samhället.

Den kommunala vardagen med beslut och olika verksamheter påverkar befolkningens välfärd, livsvillkor och levnadsvanor. En god hälsa har inte bara betydelse för enskilda människors välbefinnande och livskvalitet, utan även för samhällets utveckling och ekonomiska tillväxt.

Det är viktigt att Munkedals kommun har en riktning för folkhälsoarbetet och att vi arbetar tillsammans mot uppsatta mål. Alla människor ska ha förutsättningar att trivas och må bra i livet. Ett jämlikt samhälle med välmående invånare är en vinst för alla.

Den här folkhälsoplanen har tagits fram av folkhälsopolitiska rådet i Munkedals kommun. Planen styr inriktningen på de frågor som är prioriterade inom folkhälsoarbetet gällande period, samt inom vilka områden som folkhälsans utvecklingsmedel kommer fördelas.

Prioriteringarna har gjorts utifrån den samlade bild kommunen har över utmaningar inom folkhälsoområdet. Planen har sin grund i kommunens tillgängliga statistik via kolada.se, drogvanundersökning bland skolungdomar, samt andra viktiga målbilder på det nationella, regionala och lokala planet.

I Folkhälsoplan 2021–2023 har följande områden prioriterats:

- Goda uppväxtvillkor
- Goda levnadsvanor

Folkhälsoplanen följs upp genom kommunens tillgängliga statistik via kolada.se och drogvanundersökningen.

Goda uppväxtvillkor

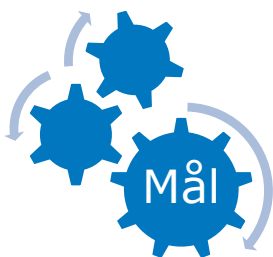
Förhållanden under barn- och ungdomsåren har stor betydelse för både den psykiska och fysiska hälsan under hela livet. De viktigaste faktorerna för barn och ungas hälsa är familjen, skolan och fritiden.

Föräldrarna är de mest betydelsefulla personerna i ett barns liv och en uppväxt med värme och ramar kan få barnet att känna tillit till både sig själv och omvärlden. Det är också viktigt att barn får göra sin röst hörd och att vi värnar om barns rättigheter. Insatser i tidig ålder är ett prioriterat område inom Västra Götalandsregionen.

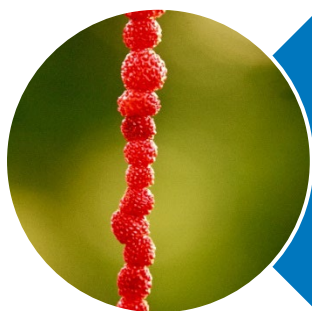
De barn och unga som går ur grundskolan med fullständiga betyg och sedan läser vidare till högre studier har betydligt bättre förutsättningar för en god hälsa som vuxna. Kraven på utbildning för inträde på arbetsmarknaden har ökat påtagligt och en genomgången utbildning innebär konkurrensfördelar, ökad valfrihet och mindre sårbarhet i livet.

Möjligheten att lämna grundskolan med godkända betyg påverkas bland annat av elevens egna förutsättningar, familjens socioekonomiska förhållanden, utbildningssystemets utformning liksom den enskilda skolans arbetsmiljö, kultur och organisation. Skolmisslyckanden måste alltså motverkas på olika nivåer – som ett systemproblem, ett skolproblem eller ett problem för den enskilda eleven. En rad faktorer på varje nivå samverkar och därför finns det inte någon enkel lösning. Tillsammans måste samhället möta de utmaningarna bättre.

I Munkedals kommun är utbildningsnivån lägre än genomsnittet i riket och andelen elever som är behöriga till gymnasiet har de senaste åren sjunkit från att tidigare legat högre än snittet till att nu vara lägre. Fullföljda studier är ett prioriterat område inom Västra Götalandsregionen.

- *Utveckla kommunens arbete med insatser i tidig ålder.*
- *Fler elever som går ut grundskolan med fullständiga betyg.*
- *Fler elever som går vidare till eftergymnasial utbildning.*
- *Utveckla kommunens förebyggande arbete för barn och unga.*

Goda levnadsvanor

Våra levnadsvanor har stor betydelse för vår hälsa. Vilken kost vi äter, hur aktiva vi är samt bruk av alkohol och tobak är exempel på levnadsvanor som påverkar vårt psykiska och fysiska välbefinnande. Levnadsvanorna grundläggs redan i barndomen och föräldrarna har ett stort inflytande över barnets mat- och rörelsevanor. Våra levnadsvanor fortsätter att vara viktiga genom livet. Människor med hälsosamma levnadsvanor mår bättre, löper mindre risk att drabbas av livsstilsrelaterade sjukdomar och lever längre. Goda levnadsvanor är ett prioriterat område inom Västra Götalandsregionen.

Den psykiska hälsan är grunden för vårt välbefinnande, vår hälsa och vår funktionsförmåga. Psykisk hälsa används ofta som ett paraplybegrepp som omfattar både god psykisk hälsa och psykisk ohälsa. Begreppet kan vara svårt att förklara men kortfattat handlar det om hur vi mår och trivs med livet, men också om vår förmåga att klara av livets upp- och nedgångar.

Allt fler uppger att de har återkommande psykiska besvär, t.ex. oro, stress, sömnbesvär och ångest. Kommunen har möjlighet att stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa.

I Munkedals kommun är andelen med övervikt och fetma högre än i riket. Andelen som är aktiva minst 30 minuter per dag som rekommenderat ligger i nivå med riket, samtidigt som fler i Munkedal har en stillasittande fritid. Alkoholkonsumtionen bland unga i Munkedal är också högre än i riket, både bland dem som dricker någon gång då och då samt de som intensivkonsumerar alkohol. Föräldrar bjuder sina ungdomar på alkohol i större utsträckning i Munkedal, något som vi vet leder till en högre alkoholkonsumtion. Andelen av våra unga som önskar att en förälder skulle sluta dricka alkohol är näst högst i regionen.

- *Minskad andel i befolkningen med övervikt och fetma.*
- *Minskad alkoholkonsumtion bland unga, vuxna och äldre.*
- *Utveckla kommunens arbete med goda levnadsvanor i alla åldersgrupper.*
- *Utveckla kommunens arbete med att främja psykisk hälsa och motverka psykisk ohälsa.*

Folkhälsoplan 2021–2023 har tagits fram av folkhälsopolitiska rådet i Munkedals kommun.

Folkhälsopolitiska rådet har till uppdrag att identifiera behov i befolkningen utifrån hälsans bestämningsfaktorer och prioritera utifrån dessa.

De prioriteringar och de mål som är satta i den här planen ska visa den inriktning på folkhälsoarbetet kommunen ska ha år 2021–2023.

Kontakt:

Linn Karlsson

Folkhälsostrateg

Tel: 0524-181 71

E-post: linn.karlsson@munkedal.se

